

KANSAINVÄLISILLÄ SOPIMUKSILLA PERUSTETTUJEN ELINTEN ANTAMAT SÄÄDÖKSET

**EUROOPAN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN SEKÄ SVEITSIN VALALIITON VÄLILLÄ
HENKILÖIDEN VAPAASTA LIKKUVUUDESTA TEHDYLLÄ SOPIMUKSELLA PERUSTETUN
SEKAKOMITEAN PÄÄTÖS N:o 1/2020,**

annettu 15 päivänä joulukuuta 2020,

**kyseisen sopimuksen sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan liitteen II
muuttamisesta [2021/137]**

SEKAKOMITEA, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton sopimuksen henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta ⁽¹⁾, jäljempänä 'sopimus', ja erityisesti sen 14 ja 18 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sopimusta lakataan soveltamasta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan, jäljempänä 'Yhdistynyt kuningaskunta', Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionista eroamisen vuoksi.
- (2) Sopimuksen 23 artiklan mukaan yksilöiden saavuttamiin oikeuksiin ei puututa, jos sopimus irtisanotaan, ja sopimuspuolet päättävät yhteisellä sopimuksella mitä tehdään oikeuksille, joita ollaan myöntämässä.
- (3) Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyn sopimuksen ⁽²⁾, jäljempänä 'erosopimus', 33 artiklassa määrätään, että erosopimuksen toisen osan III osastoa sovelletaan Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton kansalaisiin edellyttäen, että nämä maat ovat tehneet Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan unionin kansalaisiin, ja soveltavat näitä sopimuksia, sekä unionin kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin, ja soveltavat näitä sopimuksia.
- (4) Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton välillä kansalaisten oikeuksista Yhdistyneen kuningaskunnan erottua Euroopan unionista ja henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdystä sopimuksesta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'sopimus kansalaisten oikeuksista', 26 artiklan b kohdassa todetaan, että kyseisen sopimuksen III osan määräyksiä sovelletaan unionin kansalaisiin edellyttäen, että unioni on tehnyt Yhdistyneen kuningaskunnan kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan Sveitsin kansalaisiin, ja soveltaa näitä sopimuksia, sekä Sveitsin kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin, ja soveltaa näitä sopimuksia.
- (5) On tarpeen tarjota sosiaaliturvaan liittyvien oikeuksien vastavuoroinen suoja Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille sekä heidän perheenjäsenilleen ja heidän jälkeensä eläville henkilöille, jotka erosopimuksen 126 artiklassa määritellyn siirtymäkauden päättyessä ovat tai ovat olleet rajatylittävässä tilanteessa, jossa on tai on ollut osallisena samanaikaisesti yksi tai useampi sopimuspuoli ja Yhdistynyt kuningaskunta,

⁽¹⁾ EYVL L 114, 30.4.2002, s. 6.

⁽²⁾ EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Muutetaan Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen liite II tämän päätöksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

Tämä päätös annetaan bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tšekin, tanskan, unkarin ja viron kielillä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona sekakomitea hyväksyy sen, ja sitä sovelletaan Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyn sopimuksen 126 artiklassa määritellyn siirtymäkauden päättymisestä alkaen.

Sekakomitean puolesta

Puheenjohtaja
Cornelia LUETHY

Sihteerit
Nathalie MARVILLE DOSEN
Malgorzata SENDROWSKA

LIITE

Muutetaan Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välillä henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen liite II seuraavasti:

1) Muutetaan 3 artikla seuraavasti:

- a) Korvataan 1 kohdassa ilmaisu "lisäpöytäkirjassa" ilmaisulla "pöytäkirjassa I".
- b) Korvataan 2 kohdassa ilmaisu "lisäpöytäkirja" ilmaisulla "pöytäkirja I".

2) Lisätään 3 artiklan jälkeen uusi 4 artikla seuraavasti:

"4 artikla

1. Järjestelyt, jotka koskevat yksityishenkilöiden saavuttamien oikeuksien suojaa tämän sopimuksen nojalla Yhdistyneen kuningaskunnan Euroopan unionista eroamisen johdosta, vahvistetaan tämän liitteen pöytäkirjassa II.
 2. Pöytäkirja II on erottamaton osa tätä liitettä."
- 3) Korvataan C osan jälkeen ilmaisu "lisäpöytäkirja" ilmaisulla "pöytäkirja I".
- 4) Lisätään pöytäkirjan I jälkeen uusi pöytäkirja II seuraavasti:

"PÖYTÄKIRJA II

Henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen liitteen II

OTTAEN HUOMIOON, että Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'erosopimus', 33 artiklassa määrätään, että erosopimuksen toisen osan III osastoa sovelletaan Islannin, Liechtensteinin ruhtinaskunnan, Norjan kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton kansalaisiin edellyttäen, että nämä maat ovat tehneet Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan unionin kansalaisiin, ja soveltavat näitä sopimuksia, sekä Euroopan unionin kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin, ja soveltavat näitä sopimuksia,

OTTAEN HUOMIOON, että Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton välillä kansalaisten oikeuksista Yhdistyneen kuningaskunnan erottua Euroopan unionista ja henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdystä sopimuksesta tehdyn sopimuksen 26 artiklan b kohdassa todetaan, että kyseisen sopimuksen III osan määräyksiä sovelletaan unionin kansalaisiin edellyttäen, että unioni on tehnyt Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan Sveitsin kansalaisiin, ja soveltaa näitä sopimuksia, sekä Sveitsin kanssa vastaavat sopimukset kuin ne, joita sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin, ja soveltaa näitä sopimuksia,

TUNNUSTAEN, että on tarpeen tarjota sosiaaliturvaan liittyvien oikeuksien vastavuoroinen suoja Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisille sekä heidän perheenjäsenilleen ja heidän jälkeensä eläville henkilöille, jotka siirtymäkauden päättyessä ovat tai ovat olleet rajatylittävässä tilanteessa, jossa on tai on ollut osallisena samanaikaisesti yksi tai useampi henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen sopimuspuoli ja Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta,

1 Artikla

Määritelmät ja viittaukset

1. Tässä pöytäkirjassa tarkoitetaan:

- a) 'erosopimuksella' sopimusta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä ⁽¹⁾;
- b) 'kansalaisten oikeuksia koskevalla sopimuksella' Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan ja Sveitsin valaliiton sopimusta kansalaisten oikeuksista Yhdistyneen kuningaskunnan erottua Euroopan unionista ja henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdystä sopimuksesta;

⁽¹⁾ EUVL L 29, 31.1.2020, s. 7.

- c) 'soveltamisalaan kuuluvilla valtioilla' unionin jäsenvaltioita ja Sveitsiä;
- d) 'siirtymäkaudella' erosopimuksen 126 artiklassa tarkoitettua siirtymäkautta;
- e) ja sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 ^(²) 1 artiklan ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 987/2009 ^(³) 1 artiklan määritelmiä.

2. Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa kaikkia tämän pöytäkirjan nojalla sovellettavaksi tulevien unionin oikeuden säännösten viittauksia jäsenvaltioihin tai niiden toimivaltaisiin viranomaisiin on pidettävä viittauksina myös Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja sen toimivaltaisiin viranomaisiin.

2 Artikla

Pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluvat henkilöt

1. Tätä pöytäkirjaa sovelletaan seuraaviin henkilöihin:

- a) Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset, joihin siirtymäkauden päättyessä sovelletaan jonkin soveltamisalaan kuuluvan valtion lainsäädäntöä, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät henkilöt;
- b) Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset, jotka siirtymäkauden päättyessä oleskelevat jossakin soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa ja joihin sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntöä, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät henkilöt;
- c) henkilöt, jotka eivät kuulu a tai b alakohdan soveltamisalaan, mutta jotka siirtymäkauden päättyessä ovat Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisia ja harjoittavat palkkatyötä tai ovat itsenäisiä ammatinharjoittajia yhdessä tai useammassa soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa ja joihin asetuksen (EY) N:o 883/2004 II osaston perusteella sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntöä, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät henkilöt;
- d) kansalaisuudettomat henkilöt ja pakolaiset, jotka oleskelevat jossakin soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa ja jotka ovat jossakin a–c alakohdassa mainituista tilanteista, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät henkilöt.

2. Henkilöt, joita 1 kohdassa tarkoitetaan, pysyvät henkilöllisen soveltamisalan piirissä niin kauan kuin he ovat keskeytyksettä jossakin niistä tilanteista, jotka 1 kohdassa mainitaan ja joihin sekä jokin soveltamisalaan kuuluva valtio että Yhdistynyt kuningaskunta samanaikaisesti liittyvät.

3. Tätä pöytäkirjaa sovelletaan myös Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin, jotka eivät ole tai eivät enää ole jossakin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tilanteista mutta jotka kuuluvat erosopimuksen 10 artiklan tai kansalaisten oikeuksia koskevan sopimuksen 10 artiklan soveltamisalaan, sekä heidän perheenjäseniinsä ja heidän jälkeensä eläviin henkilöihin.

4. Pöytäkirjaa sovelletaan edellä 3 kohdassa tarkoitettuihin henkilöihin niin kauan kuin heillä on oikeus oleskella jossakin soveltamisalaan kuuluvassa valtiossa erosopimuksen 13 artiklan tai kansalaisten oikeuksia koskevan sopimuksen 12 artiklan nojalla, tai oikeus työskennellä työskentelyvaltiossaan erosopimuksen 24 tai 25 artiklan tai kansalaisten oikeuksia koskevan sopimuksen 20 artiklan nojalla.

5. Kun tässä artiklassa viitataan perheenjäseniin ja henkilön jälkeen eläviin henkilöihin, nämä kuuluvat tämän pöytäkirjan soveltamisalaan vain siltä osin kuin heille tämän asemansa perusteella syntyy oikeuksia ja velvollisuuksia asetuksen (EY) N:o 883/2004 nojalla.

3 Artikla

Sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevat säännöt

1. Tämän pöytäkirjan soveltamisalaan kuuluviin henkilöihin on sovellettava sääntöjä ja tavoitteita, jotka on vahvistettu henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehdyn sopimuksen 8 artiklassa ja tässä liitteessä sekä asetuksissa (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009.

^(²) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 883/2004, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2004, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (EUVL L 166, 30.4.2004, s. 1, sellaisena kuin se on oikaistuna EUVL:ssä L 200, 7.6.2004, s. 1).

^(³) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 987/2009, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä (EUVL L 284, 30.10.2009, s. 1).

2. Soveltamisalaa kuuluvat valtiot ottavat asianmukaisesti huomioon Euroopan komission yhteyteen asetuksella (EY) N:o 883/2004 perustetun sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista käsittelevän hallintotoimikunnan, jäljempänä 'hallintotoimikunta', päätökset ja suositukset, jotka luetellaan tämän liitteen B ja C osassa.

4 Artikla

Soveltamisalaa kuuluvat erityistilanteet

1. Siltä osin kuin on kyse henkilöistä, jotka eivät kuulu tai eivät enää kuulu 2 artiklan soveltamisalaa, on sovellettava tässä artiklassa vahvistetussa laajuudessa seuraavia sääntöjä:

- a) Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvat kansalaisuudettomat henkilöt ja pakolaiset, joihin on sovellettu jonkin soveltamisalaa kuuluvan valtion lainsäädäntöä ennen siirtymäkauden päättymistä, sekä heidän perheenjäsenensä ja heidän jälkeensä elävät kuuluvat tämän pöytäkirjan soveltamisalaa siltä osin kuin on kysymys vakuutus-, työskentely-, itsenäisen ammatinharjoittamisen tai asumiskauden huomioon ottamisesta ja tällaisten kausien yhteenlaskemisesta sekä oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka perustuvat tällaisiin kausiin asetuksen (EY) N:o 883/2004 mukaisesti; kun kausia lasketaan yhteen, kaudet, jotka ovat täyttyneet sekä ennen siirtymäkauden päättymistä että sen jälkeen, on otettava huomioon asetuksessa (EY) N:o 883/2004 säädettyllä tavalla;
- b) asetuksen (EY) N:o 883/2004 20 ja 27 artiklassa vahvistettuja sääntöjä sovelletaan edelleen Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuviin kansalaisuudettomiin henkilöihin ja pakolaisiin, jotka ovat ennen siirtymäkauden päättymistä hakeneet lupaa saada suunniteltua terveydenhoitoa asetuksen (EY) N:o 883/2004 mukaisesti, hoidon päättymiseen saakka. Lisäksi vastaavia korvausmenettelyjä on sovellettava myös hoidon päättymisen jälkeen. Kyseisillä henkilöillä ja heidän saattajillaan on oikeus saapua hoitovaltioon ja poistua sieltä erosopimuksen 14 artiklan soveltuviin osiin mukaisesti ja kansalaisten oikeuksia koskevan sopimuksen 13 artiklan soveltuviin osiin mukaisesti;
- c) asetuksen (EY) N:o 883/2004 19 ja 27 artiklassa vahvistettuja sääntöjä sovelletaan edelleen Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaisiin sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuviin kansalaisuudettomiin henkilöihin ja pakolaisiin, jotka kuuluvat asetuksen (EY) N:o 883/2004 soveltamisalaa ja jotka siirtymäkauden päättyessä oleskelevat jossakin soveltamisalaa kuuluvassa valtiossa tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, heidän siellä oleskelunsa päättymiseen saakka. Lisäksi vastaavia korvausmenettelyjä on sovellettava myös tilapäisen oleskelun tai hoidon päättymisen jälkeen;
- d) asetuksen (EY) N:o 883/2004 67, 68 ja 69 artiklassa vahvistettuja sääntöjä on, niin kauan kuin soveltamisedellytykset täyttyvät, sovellettava sellaisiin perhe-etuuksiin, joihin seuraavilla henkilöillä on siirtymäkauden päättyessä oikeus: Yhdistyneen kuningaskunnan kansalaiset sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa asuvat kansalaisuudettomat henkilöt ja pakolaiset, joihin sovelletaan Yhdistyneen kuningaskunnan lainsäädäntöä ja joilla on siirtymäkauden päättyessä jossakin soveltamisalaa kuuluvassa valtiossa oleskelevia perheenjäseniä;
- e) kaikkiin henkilöihin, joilla on siirtymäkauden päättyessä asetuksen (EY) N:o 883/2004 nojalla oikeuksia perheenjäsenenä, kuten oikeuksia, jotka on johdettu luontoissuorituksina myönnettävistä sairausetuuksista, on tämän kohdan d alakohdassa mainituissa tilanteissa sovellettava mainittua asetusta ja asetuksen (EY) N:o 987/2009 vastaavia säännöksiä niin kauan kuin asetuksissa vahvistetut soveltamisedellytykset täyttyvät.

2. Asetuksen (EY) N:o 883/2004 III osaston 1 luvun säännöksiä, jotka koskevat sairausetuuksia, on sovellettava henkilöihin, jotka saavat tämän artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja etuuksia.

Tätä kohtaa sovelletaan soveltuvin osin perhe-etuuksiin, jotka perustuvat asetuksen (EY) N:o 883/2004 67, 68 ja 69 artiklaan.

5 Artikla

Korvaukset, takaisinperintä ja kuittaukset

Asetusten (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009 säännöksiä, jotka koskevat korvauksia, takaisinperintää ja kuittausta, on edelleen sovellettava tapahtumiin, jotka koskevat 2 artiklan soveltamisalaa kuulumattomia henkilöitä ja jotka

- a) sattuivat ennen siirtymäkauden päättymistä; tai

- b) sattuivat siirtymäkauden päättymisen jälkeen ja koskevat henkilöitä, jotka kuuluivat 2 tai 4 artiklan soveltamisalaan tapahtuman sattuessa.

6 Artikla

Lainsäädännön kehittyminen ja mukautukset

1. Sen estämättä, mitä 3 kohdassa säädetään, tässä pöytäkirjassa olevia viittauksia asetuksiin (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009 tai niiden säännöksiin pidetään viittauksina sopimukseen sisällytettyihin säädöksiin tai määräyksiin, sellaisena kuin se on voimassa siirtymäkauden viimeisenä päivänä.
 2. Jos asetuksia (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009 muutetaan tai ne korvataan siirtymäkauden päättyttyä, tässä pöytäkirjassa olevia viittauksia kyseisiin asetuksiin on unionin osalta erosopimuksen liitteessä I olevassa II osassa lueteltujen säädösten mukaisesti ja Sveitsin osalta kansalaisten oikeuksia koskevan sopimuksen liitteessä I olevassa II osassa lueteltujen säädösten mukaisesti pidettävä viittauksina kyseisiin asetuksiin sellaisina kuin ne ovat muutettuina tai korvattuina.
 3. Asetuksia (EY) N:o 883/2004 ja (EY) N:o 987/2009 on tätä pöytäkirjaa sovellettaessa tulkittava siten, että ne sisältävät unionin osalta erosopimuksen liitteessä I olevassa III osassa luetellut mukautukset ja Sveitsin osalta kansalaisten oikeuksia koskevan sopimuksen liitteessä I olevassa III osassa luetellut mukautukset.
 4. Tätä pöytäkirjaa sovellettaessa 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut muutokset ja mukautukset tulevat voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona erosopimuksen liitteen I tai kansalaisten oikeuksia koskevan sopimuksen liitteen I vastaavat muutokset ja mukautukset tulevat voimaan, sen mukaan kumpi näistä ajankohdista on myöhäisempi.”
-